

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ
ਐਸ ਬੀ ਕੈਪੂਰ, ਜੱਜ
ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ
ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ
1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1569

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਐਕਟ (1954 ਦਾ XLIV)- S 24- ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ- ਕੀ ਅਗਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ S. 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1, ਮਿਤੀ 3 ਸਤੰਬਰ, 1960, ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਡੀਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਐਚ.ਐਸ. ਗੁਇਰਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਐਚ.ਐਸ.ਦੁਆਬੀਆ, ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ - ਜਨਰਲ, ਕੇ.ਐਸ.ਥਾਪਰ, ਅਤੇ ਐਲ.ਕੇ.ਸੂਦ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ

ਆਰਡਰ

ਕਪੂਰ, ਜੇ.- ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ) ਦੀਆਂ ਸੌਪੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਪੀ. ਸਪਰਾ ਦੇ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਨੰ. 2) ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮਕਾਨ ਨੰ. 48- ਏ, ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ, ਬਠਿੰਡਾ, ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਐਕਟ, 1954 (1954 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 44) ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਗਿਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 1), ਮਿਤੀ 3 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰ. 38(888)/60- ਆਈ.ਐਮ.ਪੀ. (ਏ) ਰਾਹੀਂ (ਕਾਪੀ ਅਨੈਕਸਚਰ 'ਏ')।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 48- ਏ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਨੂੰ 9 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਨਿਗਰਾਨ, ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ (ਉਸ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ) ਦੁਆਰਾ ਅਰਧ ਸਥਾਈ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।, ਮਿਤੀ 9 ਸਤੰਬਰ, 1955, ਅਨੁਸੂਚੀ 'H' ਦੀ ਕਾਪੀ)। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਅਲਾਟੀ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਅਤੇ 25 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। 3,797 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ 'ਐਫ' ਦੀ ਕਾਪੀ)। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੁ. 28 ਨਵੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ

ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ 2,565 ਰੁਪਏ, ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰੁਪਏ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ 26 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ 1,232 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਘਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਨਵੈਨੈਂਸ ਡੀਡ ਨੂੰ 14 ਮਾਰਚ, 1960 ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਘਰ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਲੀ ਦੇ ਪਾਰ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 48 ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਠਿੰਡਾ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਬੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਲਾਮ, ਸਕੱਤਰ, ਕਸਤੂਰਬਾ ਸੇਵਾ ਮੰਦਿਰ, ਰਾਏਪੁਰਾ, ਖਾਦੀ ਗਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਭੰਡਾਰ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 3) ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 6 ਅਗਸਤ, 1959 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 36293 ਰਾਹੀਂ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਨੰ: 48- ਏ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ 9 ਸਤੰਬਰ, 1959 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਸੂਚਨਾ ਉਸਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ III (1089-576) ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਰ.ਓ.ਐਫ ਕੈਂਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਜਾੜੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਵੱਲੋਂ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਪਰ 20 ਫਰਵਰੀ, 1960 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਨੇ ਮਕਾਨ ਨੰ: 48- ਏ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਦੁਆਰਾ ਤੀਜੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 17 ਮਾਰਚ, 1960 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿ ਮਕਾਨ ਨੰ: 48- ਏ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਬਾਦਲਾ ਰੱਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੀ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ।

ਚੌਥਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਿਰਾਇਆ- ਕਮ- ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਫ਼ਸਰ, ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ, ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ: 1, 2 ਅਤੇ 4 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਦੁਆਬੀਆ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਥਾਪਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 28 ਦਸੰਬਰ, 1954 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਖਾਦੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਉਦਯੋਗ ਭੰਡਾਰ ਲਈ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 48- ਏ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਇੱਕ ਉਜਾੜੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਯਾਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਢੁੱਕਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕਮਰੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ. ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਟੋਡੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਸਤੂਰਬਾ ਸੇਵਾ ਮੰਦਰ ਨੇ ਕੁਝ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। 2,500 ਤੋਂ ਰੁ. 3,000 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਰਕਮ 3,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 3,797 ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫਿਰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਗਲਤ ਸੀ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਨਿਰਭਰਤਾ 9 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪੱਤਰ (ਕਾਪੀ ਅਨੁਬੰਧ "ਐਚ") 'ਤੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ

ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਵੈਕੁਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ 9 ਸਤੰਬਰ, 1955 ਦਾ ਹੁਕਮ (ਫਾਈਲ ਦੇ ਪੰਨੇ 70 ਤੋਂ 71 'ਤੇ) ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਨੰ. 48- ਏ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਉਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 48- ਏ ਕਦੇ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ: 3 ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਸਹਾਇਕ ਨਿਗਰਾਨ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਠਿੰਡਾ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਤੀ 29 ਦਸੰਬਰ, 1954 (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ-II), ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਵੇਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਵੈਕੁਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼, ਪੈਪਸੂ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਉਦਯੋਗ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਰਿਟਰਨ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਰ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਾਂਗ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 3 ਜੂਨ, 1955 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਆਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ। ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਨਵੈਨੈਂਸ ਡੀਡ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਰੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲ- ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਬਾਦਲਾ. ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਨਦ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਕੇਵਲ ਪਰਮਾਨੇਮ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਸਨਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਹੈ। ਅਧਾਰਿਤ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਰਟੂਮਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਫਸਰ, ਜੈਪੁਰ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਦੀਵਾਨ ਝਾਂਗੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਿਕਾਸੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 92. ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਧਿਆਨ ਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ। ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 785, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੇ., ਦੁਆਰਾ 30 ਮਾਰਚ, 1962 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਹੈ, ਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੀ। ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਜਰਾਲ ਵੱਲੋਂ ਆਖਰੀ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਵਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੀਜੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 4 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਦੋ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪੈਸਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ- ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ. ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵੀਨੈਂਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 (1948 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 50) ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨੁਕਤਾ ਜਮਾਂਦਾਰ ਉੱਤਮ ਸਿੰਘ ਮਸਾੜਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦਾ। ਦੀ ਧਾਰਾ 42. 1948 ਦਾ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 50 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ: 44 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ- ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (5)), ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਬਚੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਾਰ- ਵਾਰ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਫਰਵਰੀ, 1960 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। 17 ਮਾਰਚ, 1960 ਦਾ ਨੋਟਿਸ (ਨਕਲ ਐਨੈਕਸਰ 'ਡੀ'), ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 4 ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਖਰਚੇ ਹੋਣਗੇ। ਵਕੀਲ ਫੀਸ ਰੁਪਏ। 100.

ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਰਡਰ ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

(1) (1959) 61 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 127.

(2) ਏ.1.ਆਰ, 1962 ਰਾਜ- 112 (ਐਫ.ਬੀ)

(3) (1961) 63 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 610.

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1960 ਪੰਜਾਬ 230

(5) (1962) 64 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ. 714.

ਦਿਨੇਸ਼

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਨਿਆ ਨਿਰਨਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਵਾਜਾ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੱਤਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।